

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
ในกลุ่มที่ประสบความสำเร็จระดับต่างๆ ของจังหวัดปราจีนบุรี

ชื่อผู้เขียน นายบุญเลิศ รอดใจม
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นรินทร์ชัย พัฒนพงศา	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัญจวน สาณะเสน	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์กฐิน ศรีมงคล	กรรมการ
นายพงษ์พันธ์ นันทขว้าง	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในกลุ่มที่ประสบความสำเร็จระดับต่างๆ ของจังหวัดปราจีนบุรีมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ด้านการสื่อสาร ด้านจิตวิทยา และอื่นๆ ของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ระหว่างกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับที่ 1 (ระดับดี) กับกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับที่ 2 (ระดับปานกลาง) และกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับที่ 3 (ระดับต้องปรับปรุง) และเพื่อทราบถึงปัญหาและความต้องการของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จาก 7 อำเภอ ในจังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 180 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) และการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยแยกเป็นผู้ให้ข้อมูลจากกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับที่ 1 จำนวน 30 คน จากกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับที่ 2 จำนวน 90 คน และจากกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับที่ 3 จำนวน 60 คน ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ผลทางสถิติ โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าคะแนนเฉลี่ย และสถิติ F-test ทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทั้ง 3 ระดับ ไม่มีความแตกต่างกันทางด้านรายได้การเกษตรและพื้นที่ทำกินของครอบครัว

2. ปัจจัยทางการสื่อสาร ผลการวิจัยพบว่าสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทั้ง 3 ระดับมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทางด้านความถี่ในการติดต่อพบกับเจ้าหน้าที่ ทางด้านความถี่ในการเข้าเมือง และทางด้านประสบการณ์การฝึกอบรม

3. ปัจจัยทางด้านจิตวิทยาและอื่นๆ ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทั้ง 3 ระดับ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทางด้านความรู้ในวัตถุประสงค์และการดำเนินงานของกลุ่ม ทางด้านความเชื่อถือในตัวเจ้าหน้าที่ ทางด้านความคาดหวังที่จะได้รับความรู้และผลประโยชน์จากการเป็นสมาชิก และทางด้านความต้องการเกียรติและชื่อเสียง

ปัญหาของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่พบคือ ไม่มีเวลาไปเข้ารับการฝึกอบรม เพราะมีภาระหลายด้าน ขาดเงินทุนในการดำเนินกิจกรรม ขาดความรู้ในการดำเนินกิจกรรม และสมาชิกกลุ่มมักจะเข้าร่วมประชุมบ่อย ทางด้านความต้องการของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรพบว่ามีความต้องการให้สนับสนุนทางด้านเงินทุน ต้องการให้ตลาดรองรับผลิตภัณฑ์ของกลุ่มให้เพียงพอ และต้องการให้เจ้าหน้าที่มาอบรมความรู้เรื่องการผลิตอาหาร การแปรรูป และหัตถกรรมเกษตร

ข้อเสนอแนะ จากผลการวิจัยครั้งนี้คือ การวางแผนพัฒนากลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ในกลุ่มที่ยังไม่ประสบความสำเร็จ จะต้องเน้นการปรับปรุงสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในด้าน การติดต่อพบกับเจ้าหน้าที่ การฝึกอบรม ความรู้ในวัตถุประสงค์และการดำเนินงานของกลุ่ม ความเชื่อถือในตัวเจ้าหน้าที่ ความคาดหวังที่จะได้รับความรู้และผลประโยชน์จากการเป็นสมาชิก และความต้องการเกียรติและชื่อเสียง

Thesis Title The Comparative Study of Some Factors Affecting Farmers' Housewife Group Members at Different Levels of Success in Prachinburi Province

Author Mr. Boonlerd Rodchorn

M.Sc (Agriculture) Agricultural Extension

Examining Committee :

Assist. Prof. Dr. Narinchai Patanapongsa	Chairman
Assist. Prof. Runjuan Sanasen	Member
Assist. Prof. Kathin Srimongkol	Member
Mr. Pongpun Nandakwang	Member

Abstract

The comparative study of some factors affecting farmers' housewife group members at different levels of success in Prachinburi province was aimed to compare the factors of economic, communication, psychology and others among these three level to identify their problems and needs.

The study is conducted by multi-stage sampling and simple random sampling on 180 members from seven districts of Prachinburi province, divided into three groups. The respondents comprised of 30 members from first level (very good), 90 members from second level (fair) and 30 from third level or poor performance. Then, the data are analyzed by percentile, mean, standard deviation, mean score and F-test. The results are as follows :

1. Economical Factor

It is found that agricultural income and land use of all groups are not different.

2. Communicated Factor

It is found that these variables on meeting officials frequency, visiting town frequency and training experience are different significantly.

3. Psychological Factor

It is found that the groups are significant different at .01 level in terms of technical purpose and implementation, confident in officials, knowledge and advantage achievement expectations and self - esteem need.

Besides, their problems for housewife group development were perceived as followed having no time to attend the training, inadequate fund for group operation, lack of knowledge in doing and paid no attention to meeting of some members. Apart from these problems, their needs are also found that they need more fund to distributed products to the markets and more officials to train them about storage and food preservation techniques and also agricultural handicraft.

The suggestion of the study is that for poor and fair performance group there should be emphasized on these aspects : meeting officials more, training more, and confident in officials.